

Milloin poistuu epäoikeudenmukainen perintövero leskeltä ja rintaperillisiltä?

Kaikki omaisuus on palkalla tienattu ja verot jo palkasta maksettu. Ruotsissa perintövero on poistunut. Virossa ja Latviassa perintö- ja lahjaveroja ei peritä lainkaan. Liettuassa perinnöt puolisolle, rintaperillisille ja vanhemmille ovat verovapaita, eikä maassa ole lahjaveroa. Italiassa ei myöskään peritä perintö- tai lahjaveroa. Iso-Britanniasa puoliso ei joudu maksamaan perintöveroa. Saksassa veroa maksetaan vain todella suurista perinnöistä, j.n.e. Miksei Suomi seuraa tässä asiassa Ruotsia kun se aina muuten seuraa?

Suomessa omistaminen on yksittäisen veronmaksajan suurin synti. Perintövero rankaisee erityisesti minimitoimeentulolla elävää ja keskituloista ihmistä, jolla ei välttämättä esim. velkojen takia ole varaa maksaa perintöveroa ilman, että peritty omaisuus joudutaan perintöveron maksamiseksi myymään pois. Vero tulee maksuun vaikka peritty omaisuutta ei saataisikaan myytyä. Veromaksulaputkin tipahtavat postiluukusta vain muutamien kuukausien kulluttua siitä kun ihminen on menettänyt läheisensä ja sopeutuminen arkipäivään on vaikeata.

Perintövero ei myöskään kannusta riittävästi jättämään omaisuutta perillisille, jotka voisivat ahkeruudella jatkaa siitä mihin edellinen sukupolvi oli päässyt. Tästä työn ja ahkeruuden kertaantumisesta hyötyisi koko maa. Perinnöstä viedään kuitenkin sellainen verosiivu, jonka takaisin tienaaminen perillisillä kestää vuosikausia tai jopa elämäkin pitemmän ajan.

Perintövero aiheuttaa varsinkin leskelle usein kohtuuttoman tilanteen ja voi johtaa siihen, että leski joutuu muuttamaan asunnosta. Perintövero on myös ongelmallinen perheyriyten sukupolvenvaihdoksissa. Perintövero on epäoikeudenmukainen, koska kyseessä on jo kertaalleen verotettu omaisuus. Siksi veroasiantuntija professori Kari S. Tikka on todennut mm. seuraavaa: Hänen mukaansa paineita uudistuksiin Suomen verojärjestelmään tulee kansainvälisestä verokilpailusta.

Tikan mukaan Suomen nykyiseen perintö- ja lahjaverojärjestelmään liittyy selviä epäkohtia. Veron alaraja on kansainvälisesti vertaillen varsin matala (3 400 euroa), joten se koskee jo hyvin pieniä perintöjä.

Professori Tikka pitää erityisen ongelmallisena tilanteita, joissa perinnön kohteena on tavanomainen, usein perinnönjättäjän ja perinnönsaajan yhteisessä käytössä ollut asunto. Veroluokkakako on ilmeisen epäoikeudenmukainen, kun vero voi nousta kolminkertaiseksi, vaikka perinnönjättäjä ja perinnönsaaja kokevat suhteensa läheiseksi. Sukupolvenvaihdoshuojennukseen voidaan kohdistaa kritiikkiä, hän sanoi.

Lainsäätäjän on Tikan mielestä puuttettava perintöverotuksen ongelmiin: Voidaan tietysti sanoa, että perintövero erityisesti näitä tilanteita silmällä pitäen on "ideologinen vero", mutta selvä ideologinen ratkaisu olisi myös päätös luopua perintöverosta.

Suomeen tarvitaan kokonaan uusi laki,

jota laadittaessa on otettu huomioon nykyjärjestelmässä todetut epäkohdat ja kansainvälisen verokilpailun asettamat rajoitteet, sanoo Tikka.

Professori Tikan ajatuksista seuraa allekirjoittaneen mielestä vielä seuraavaa: Perintöveron poistaminen rohkaisisi tavallista kansalaista ahkeriin tekoihin eikä kenenkään tarvitsisi vaihtaa verotuksen takia kotimaata suojatukseen omaisuuttaan, vaan varallisuus jätettäisiin Suomeen suomalaisten hyväksi ja perittäväksi. Tämä verosignaali toisi Suomen markkinoille lisää ulkomaista pääomaa. Meidän formulakuskitkin voisivat muiden veropakolaisten mukana muuttaa takaisin kotimaahan, mikä synnyttäisi lisäostovoimaa, josta saatu verotulo sen eri muodoissa varmaan monin verroin ylittäisi sen 500 miljoonaa euroa, joka on perintöveron tuotto tänä päivänä. Suomesta tulisi ahkeran ihmisen luvattu maa, jolla on vielä paremmin varaa ylläpitää niitä meidän kaikkien veronmaksajien niin suuresti arvostamiamme julkisia palveluja. Valtio saisi siis omansa ja vielä lisää. Näin se samalla kannustaisi kansalaisiaan säästämiseen ja hyvinvoinnin rakentamiseen. Vaurastuva kansa voi henkisestikin hyvin. Siksi valtion tehtäviin kuuluu auttaa ihmistä auttamaan itseään. Yksi hyväksi koettu keino on se, että jätetään kansalaisen taskuun ainakin ne roposit, joista verot jo on maksettu. Perintöverosta tulee siis luopua Suomessa.

Peter Wellmann